

РЕШЕНИЕ

№ 39361

гр. София, 26.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 85 състав, в публично заседание на 10.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Биляна Икономова

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **8614** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 10а, ал. 1 ЗЧРБ.

Образувано е по жалба на Р. Р. Ж., [дата на раждане], гражданин на С., срещу Отказ за издаване на виза „D“, обективиран в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза за дългосрочно пребиваване, издаден на 31.07.2025 г. от Завеждащ консулска служба на Република България в А., Й..

Изложени са съображения за незаконосъобразност на оспорения отказ. Същият бил издаден при допуснати съществени процесуални нарушения, в противоречие с материалния закон и неговата цел. Не била спазена формата за издаване на акта. За да постанови оспорения отказ, органът се позовал на чл. 10, ал. 1, т. 22 ЗЧРБ, без да обсъжда фактите по случая. Съпругът на Р. Р. Ж. имал разрешение за събиране на семейство с решение на Председателя на Държавната агенция за бежанците. Тези обстоятелства не били съобразени при издаването на оспорвания акт. Твърди се, че била ограничена възможността жалбоподателят да упражни правото си на личен и семеен живот. Моли отказът да бъде отменен. Претендира разноски.

В открито съдебно заседание жалбоподателят Р. Р. Ж., редовно уведомен, не се явява. Чрез процесуалния си представител поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена. Следвало да се съобрази, че било налице положително становище на ДАНС, а двете глоби, за които имало данни по делото, били за административни нарушения. Моли оспорваният акт да бъде отменен, а преписката – върната за ново произнасяне по подаденото заявление съобразно дадените от съда указания. Претендира разноски.

Ответникът Завеждащ консулска служба на Република България в А., Й., редовно уведомен, не се явява и не се представлява. В предходно открито съдебно заседание изразява становище за

неоснователност на жалбата.

Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав, като обсъди твърденията на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

На 22.05.2025 г. е подадено от Р. Р. Ж. заявление за издаване на виза.

На 31.07.2025 г. в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза за дългосрочно пребиваване е обективизиран Отказ за издаване на виза „D“ на Завеждащ консулска служба на Република България в А., Й.. Основанието за отказа е чл. 10, ал. 1, т. 22 ЗЧРБ – има данни, че целта на влизането му е да използва страната като транзитен пункт за миграция към трета страна.

Приети са като писмени доказателства: решение № 1076/28.01.2025 г. на Председателя на ДАБ при МС, с което се разрешава на А. С. Ю. да се събере на територията на Република България със съпругата си Р. Д. Р. /Р. Р. Ж./, изпратено с писмо от 05.02.2025 г. до директора на дирекция „К. отношения“, МВнР; карта на чужденец с хуманитарен статут на съпруга ѝ с отразен адрес – [населено място], с валидност – 15.08.2027 г.; писмо от заместник-председател на ДАНС от 12.09.2025 г., видно от което при проведената от ТД „НС“ - П. съгласувателна процедура било отразено в Националната визова информационна система положително становище, тъй като апликантът не бил идентифициран като заплахата за националната сигурност.

При така установеното от фактическа страна Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав обуславя следните правни изводи:

Жалбата е допустима. Подадена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, подлежащ на съдебен контрол, от активно легитимирано лице - адресат на акта и засегнат неблагоприятно от него, в указания 14-дневен срок съгласно чл. 10а, ал. 1 ЗЧРБ във връзка с чл. 149, ал. 1 АПК.

Не е налице изключение по чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ, касаещо необжалваемостта по съдебен ред на отказите по чл. 9а, ал. 2, т. 4 ЗЧРБ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. Достатъчно е в случая, че оспорващият е посочил обстоятелства, при наличието на които с отказа за издаване на виза се нарушава упражняването на гарантирани от КЗПЧОС права и свободи, а именно – правото на неприкосновен личен и семеен живот съгласно чл. 8, § 1. Дали твърдението за нарушаване на права по смисъла на чл. 8 от КЗПЧОС е основателно, е въпрос по съществото на спора, а не по допустимостта на оспорването. В този смисъл Определения на IV отд. на ВАС по адм. дело № 2667/2025 г. и по адм. дело № 5536/2025 г.

Разгледана по същество, жалбата е **ОСНОВАТЕЛНА**.

На първо място, отказът е издаден от компетентен административен орган съгласно чл. 9г, ал. 1 ЗЧРБ във връзка с чл. 34, ал. 5 във връзка с ал. 3 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим /заповеди на Министъра на външните работи и на Посланика в Посолството на Република България в А./, поради което не е налице основание за прогласяване на неговата нищожност по смисъла на чл. 168, ал. 1 и ал. 2 във връзка с чл. 146, т. 1 АПК.

На второ място, отказът е обективизиран във формуляр съгласно чл. 34, ал. 3 във връзка с Приложение № 7 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим. В този формуляр формално се съдържат фактическите и правните основания за издаването на акта, ясна е и волята на органа, който го е издал, съгласно общата разпоредба на чл. 59, ал. 2, т. 4 и т. 5 АПК. Въпреки това не се съдържат ясни мотиви за постановяване на отказ, като към преписката не са представени никакви доказателства, въз основа на които е формиран този отказ.

1. В случая е приложена разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 22 ЗЧРБ, съгласно която се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато има данни, че целта на влизането му е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава. Ответникът не сочи въз основа на какви обстоятелства и удостоверяващи ги доказателства е достигнал до извода, че жалбоподателят би използвал целта на пътуване като предлог за незаконна миграция. Не се сочи и коя е тази трета държава, в която цели да отиде лицето.

Напротив - жалбоподателят доказва достоверно целта и условията на заявеното пребиваване, а именно - да се събере със съпруга си, за който безспорно се установи, че е получил хуманитарен статут и има разрешение за събиране със семейството. При това нелогично е предположението, че лицето би могло да напусне страната ни и да търси закрила в трета страна, вкл. и поради липсата на каквито и да е било доказателства, обуславящи подобно намерение.

2. По отношение на жалбоподателя има изразено положително становище от ДАНС, поради което не се установяват обстоятелства, свързани със заплахата за националната сигурност съгласно чл. 4, ал. 1, т. 14 и чл. 41, ал. 1, т. 2 ЗДАНС. Действително органът е обвързан със становището на ДАНС, но само когато то е отрицателно и касае националната сигурност. При положително становище на ДАНС органът дължи преценка дали са налице останалите условия за издаване на виза и ако отсъства едно от тях, отказва издаването на виза, в който случай сочи не само правното основание, но и мотивите на решението си /чл. 10а, ал. 2 ЗЧРБ/.

3. Административният орган е задължен да изложи коректно фактите по делото, въз основа на които е формирал и своите правни изводи, още при издаване на административния акт. Във формуляра съгласно чл. 34, ал. 3 във връзка с Приложение № 7 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим не е цитиран какъвто и да е било конкретен документ от административната преписка с дата, номер и издател, в който да се твърди конкретната фактическа обстановка, мотивирала органа да обективира отказа си за издаване на виза. Недопустимо е осъществилата се фактическа обстановка да се установява въз основа на твърдения досежно фактите и обстоятелствата от значение за случая, изложени от страните за първи път в хода на съдебното производство, в което съдът всъщност осъществява контрол за законосъобразност на оспорения акт и същият не следва да допълва/изменя волята на административния орган, изразяващо се в подмяна на съображенията, мотивирали преценката на органа. Съдът е длъжен да обсъди писмените доказателства, приложени към административната преписка, и да провери дали са относими към спора, когато в административния акт са изложени конкретни фактически основания за отказ. Чрез обсъждане на писмените доказателства съдът не може да санира и допълни оспорения административния акт. Не е допустимо преценяването на законосъобразността на акта на фактически и правни основания извън тези, които е посочил издаващият го орган, както и излагане на мотиви от съда по един немотивиран от административния орган акт. Правораздавателният контрол цели обезпечаване на субективните права и интереси на адресата на акта при наличието на властническо волеизявление. Мотивите за издаването на акта не могат да бъдат допълвани след приключване на процедурата по издаване на административния акт и неговото съобщаване, доколкото страната е била напълно лишена от възможността да разбере причините, довели до постановяване на конкретното решение /отказ за издаване на виза/ и съответно да организира адекватно защитата си, а съда - да извърши съдебен контрол за законосъобразност.

Липсата на мотиви предпоставя извода за нарушение на производствените правила, от категорията на съществениите, като води до ограничаване правото на защита и правото на участие в административния процес /широк смисъл/ на лицето заявител, съответно до отмяна на постановения отказ съгласно чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 2 и т. 3 от АПК.

На трето място, целта на издаването на визата е „събиране на семейство“, отразено в заявлението, по което е образувано административното производство.

Съображение 8 от Преамбюла на Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 година относно правото на събиране на семейството предвижда, че следва да се отдели специално внимание на положението на бежанците поради причините, които са ги принудили да избягат от страната си и които им пречат да водят там нормален семеен живот, поради което е необходимо да се предвидят по-благоприятни условия за упражняване на правото им на събиране на семейството. Събирането на семейството при всички случаи трябва да визира членовете на семейното ядро, а именно съпругата и малолетните и непълнолетни деца /Съображение 9 от Директива 2003/86/ЕО/, доколкото съгласно чл. 2, б. „г“ от Директива 2003/86/ЕО събирането на семейство означава влизане и пребиваване в държава-членка на членове на семейството на гражданин на трета страна, пребиваващ законно в тази държава-членка, с цел да се съхрани единството на семейството, независимо дали семейните връзки са възникнали преди или след влизането на това лице. Съгласно чл. 6, § 1 от Директива 2003/86/ЕО държавите-членки могат да отхвърлят заявление за влизане и пребиваване на членове на семейството на основания, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве.

В конкретния случай, административният орган не е намерил основания, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве, а наведените такива от националното законодателство /чл. 10, ал. 1, т. 22 ЗЧРБ/ са недоказани и необосновани /чл. 170, ал. 1 от АПК/.

В случая не се спори, че е доказана родствената връзка между А. С. Ю. и Р. Р. Ж., която именно връзка следва да бъде преценена в производството по издаване на виза и предвид издаденото решение за събиране на семейство. Дори да е имал съмнения за родствената връзка между лицата, органът е следвало да изиска допълнително доказателства от заявителя по реда на чл. 34 и следващите АПК с цел изясняване на спорните в производството факти и обстоятелства.

Съгласно чл. 8, ал. 5 от ЗЧРБ след приемане и одобряване на заявление за събиране на семейството на членовете на семейството се издават визи по облекчена процедура при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет. Съгласно чл. 34, ал. 7 от ЗУБ българските дипломатически или консулски представителства издават визи на членовете на семейството след разрешението за събиране на семейство, дадено от Председателя на ДАБ. От тълкуването на сочените разпоредби се обуславя извод, че предпоставка за издаването на виза в конкретния случай е извършената преценка от компетентния орган, предоставящ международна закрила, дали са основания да се събере едно семейство.

Поради това се поставя и въпросът по какви причини, въпреки издадено решение на друг държавен орган за събиране на семейство, е отказано издаване на исканта виза от страна на длъжностното лице, натоварено по силата на закона да упражнява такива правомощия.

В допълнение, следва да се посочи, съобразявайки издаденото решение на друг държавен орган за събиране на семейство и съображенията, изложени по-горе досежно положителното становище на ДАНС, че в конкретния случай органът всъщност не е извършил преценка по критериите на чл. 6 от АПК, като с издаването на оспорения акт са засегнати правата и законните интереси на чужденеца в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която той се издава, и са причинени вреди, явно несъизмерими с преследваната цел, като без излагането на каквито и да е било мотиви е даден приоритет на обществения спрямо личния интерес, обусловило и основанията за отмяната на акта като издаден в несъответствие с целта на закона съгласно чл. 146, т. 5 АПК.

Извод: съдът приема акта за незаконосъобразен, поради което жалбата следва да бъде уважена като основателна.

Преписката следва да бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне съгласно чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 АПК, който следва да установи конкретната фактическа обстановка, подкрепена с писмени доказателства, и да формира окончателните си правни изводи, да предостави възможност на заявителя да участва в административното производство, вкл. и да представи доказателства с цел изясняване на спорните факти и обстоятелства относно спазването на изискванията за издаване на виза /чл. 34 и следващите във връзка с чл. 7 – чл. 9 от АПК/, като съобрази и, че е издадено от Председателя на ДАБ решение за събиране на семейство, така че заявителят да разбере причините, поради които повторно му се отказва издаването на виза, съответно – при евентуално оспорване съдът да извърши преценка законосъобразно ли е обективизиран отказът.

С оглед изхода от спора на основание чл. 143, ал. 1 АПК в полза на жалбоподателя следва да бъдат присъдени разноски в размер на 1210 лева, представляващи държавна такса, уговорено в договор за предоставяне на услуга и платено по банков път адвокатско възнаграждение. Разноските следва да бъдат заплатени от Министерство на външните работи – юридическото лице, в структурата на което е органът, издател на оспорения в настоящото съдебно производство акт, по аргумент от § 1, т. 6 ДР АПК.

Така мотивиран, Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Отказ за издаване на виза „D“, обективизиран в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза за дългосрочно пребиваване, издаден на 31.07.2025 г. от Завеждащ консулска служба на Република България в А., Й., по заявление от 22.05.2025 г., подадено от Р. Р. Ж., [дата на раждане] , гражданин на С..

ИЗПРАЩА преписката за ново произнасяне от административния орган по заявлението от 22.05.2025 г., подадено от Р. Р. Ж., [дата на раждане] , гражданин на С., за издаване на виза за дългосрочно пребиваване вид „D“ в едномесечен срок от влизане в сила на настоящия съдебен акт в съответствие със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, изложени в него.

ОСЪЖДА Министерството на външните работи да заплати на Р. Р. Ж., [дата на раждане] , гражданин на С., сумата в размер на 1210 лева, представляваща направените по делото разноски. РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, подадена в 14-дневен срок от съобщаването му на страните до Върховен административен съд на Република България, чрез Административен съд София-град.

ПРЕПИС от решението да се изпрати на страните на основание чл. 138, ал. 3 във връзка с чл. 137 АПК.

СЪДИЯ: